

ריק ובריאה, כיסוי וגילוי, מודע ולא מודע – ציוריה של תרצה אולמן מתהווים מתוך מרחבים אלה ומבקשים להצביע עליהם. הציורים מורכבים מטקסטים, רישום קליגרפי ומחוות ציוריות בעלות אופי אקספרסיבי מופשט לצד צורות גיאומטריות כריבועים או עיגולים. הטקסטים בחלקם מועתקים מספר הזוהר ובחלקם תמלול של מחשבות אסוציאטיביות, כאנליזה עצמית, מחשבות ששבות וחוזרות אך לעולם אינן זהות. לעתים אלה חוויות אקטואליות מן היום-יום הציבורי, כמו צידוד בזכותם של חברי "שוברים שתיקה" להשמיע את קולם והזעזוע מהאלימות נגדם. הכתוב אינו קריא, נפרש כמשיחות מכחול מימין לשמאל, מלמעלה למטה ולאחור, לכל כיוון, גם בעיניים עצומות. הוא הופך למופשט, מרחב של כתמים וצורות, הטקסט הופך לטקסטורה, והטקסטורה – למעין טקסטיל, מעשה אריגה, כשבחלק מן העבודות נתלה בד גזה כנגד בד הציור כווילון או כסות שקופה שעליה ממשיך הכתב ומבעדו נראה הציור. משיחות הציור, לעתים בשחור-לבן ולעתים רוויות צבע, מתפרצות על הדף והופכות למחול חזותי כנגד הכתיבה שפעמים היא סימטרית כדף תלמוד, ופעמים היא שרבוט משוחרר, כל זאת בשילוב עם הריבועים או העיגולים השחורים המופיעים כאלמנטים של יציבות ושקט. העבודות צפות ומתנפנפות כנגד הקיר - בדים חיים ונושמים, דגלים או "נגדלות" כפי שמופיע בשיר השירים, שטיחי כתב בעלי אופי אנתרופומורפי, גרפיטי של שרבוט מופשט.

פעולת הציור של אולמן מחברת בין הפרקטיקה הפסיכואנליטית של ז'אק לאקאן לקריאה בספר הזוהר. עבור לאקאן, השפה היא כלי הריפוי של המטפל, ובאמצעותה אפשר לשנות משהו בתפיסתו של המטופל, אולם הבנת המטופל לא מושגת על ידי הנאמר על ידו, אלא דרך המשתמע, המתפרש, האמת שנשארת אחרי הנאמר, אחרי קילוף שכבות הייצוג והאסוציאציות הקשורות ל"אני", במטרה להגיע אל הלא מודע שלו. בקבלה עץ החיים הוא עץ עשר הספירות המזכיר את גוף האדם ומסמן את הסטרוקטורה הסימטרית שמקשרת בין שמים לארץ, בין החיים הרוחניים לחיים הגשמיים, כאשר המקום הריק, הכתם הלבן, או במקרה של אולמן, העיגול או הריבוע השחור, הוא האזור של הטוהר, שבו מתרחש הצמצום, שבו נמצאת הבחירה החופשית. אולמן לוקחת את המחשבה הפסיכואנליטית והמחשבה הקבלית אל מקור הציור והחיפוש אחריו באמצעות כתיבה ג'סטואלית, ספונטנית ומקרית המקשרת בין האותיות המסמנות את הדיבור בשפה, שהוא עצמו תרגום של החשיבה, לסימני הציור באמנות – סימנים המייצגים ומשמעים את העולם. לצד הכתיבה אולמן מאמצת את הציור האוטומטי, האסוציאטיבי והמקרי הקשור לסוריאליזם, לדאדא ולאקספרסיוניזם המופשט, תנועות באמנות שביקשו להגיע לאמנות המשוחררת מהלוגי ומהנשלט, ונוגעת בחלום, בתת מודע, בנפש.

אולמן: "צורת הציור שלי – עקבות הכתב מתוך הכיסוי והגילוי, הבזק המחווה הציורי – הם ניסיון לפענח את הלא מודע. זהו המלמול אל מול אניגמת הזהות העצמית. זהו מצב מדיטטיבי שבו אני נשאבת אל הלא מודע, חצי ערה חצי ישנה, ובאקט של רגע, ללא שליטה, אני קופצת אל הבד באקט שבו אני מאבדת אחיזה אל מול הריק, מאבדת את עצמי לדעת, לדעת משהו חדש ומפתיע. זהו רגע קשה אבל בו קורים הדברים האמתיים ביותר."